

УДК 811.111'373.7

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2021-14-6>

Марина ГЛУХОВСЬКА

кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов Національного аерокосмічного університету імені М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», вул. Чкалова, 17, м. Харків, Харківська обл., 61070

ORCID: 0000-0001-6533-3015

Бібліографічний опис статті: Глуховська, М. (2021). Прагматичний потенціал та компоненти фразеологічних одиниць в англійській мові. *Актуальні питання іноземної філології*, 14, 38–43, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2021-14-6>

ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА КОМПОНЕНТИ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Вивчення фразеології як підсистеми мови передбачає поглиблену розробку як загальних, так і спеціальних питань, зокрема проблеми значення фразеологічної одиниці, її відображення у лексикографії, а також функціонування ФО (далі скорочено ФО) у сучасній англійській мові. На перших етапах розвитку фразеологічної науки вивчалися в основному такі питання, як цілісність значення, сталість переосмислених словосполучень, їх здатність виконувати роль певних членів речення та функціонувати як окреме слово (*Term Thesis*, 2015).

На матеріалі англійської мови вивчення фразеологічного значення відбувалося в різних аспектах із застосуванням різних методів і прийомів у працях різних вчених. Але незважаючи на велику кількість досліджень, присвячених питанням фразеологічних одиниць, ці проблеми остаточно ще не розв'язані. Це пояснюється складністю фразеологічної семантики, а також відсутністю єдиного погляду у вирішенні самої природи фразеологічного значення, семантичних процесів, які лягли в основу його формування тощо. Говорячи про теоретичні засади фразеологічного значення, треба, перш за все, встановити поняття фразеологічних одиниць, тому що від визначення характерних або диференційних ознак фразеологізмів залежить вивчення фразеології як в цілому, так і окремих часткових її аспектів (*Term Thesis*, 2010).

Вивчення прагматичного потенціалу та компонентів фразеологічних одиниць англійської мови має показати деякі специфічні риси фразеологічного значення англійської мови. Не менш важливим є їх дослідження для виявлення особливостей створення мовної картини світу, встановлення механізму дії фактора людини в мові. Існує думка, що фразеологічна одиниця, сприятиме осмисленню і когнітивних, і прагматичних аспектів мови. Сучасна лінгвістика немислима без зіставлення досліджуваних об'єктів. Взаємне співвідношення, порівняння і протипоставлення одиниць, форм, категорій, розрядів і інших мовних явищ виступає як обов'язкова умова характеристики кожного з них, встановлення істотних формальних і смислових зв'язків між ними і конституювання поєднуючих їх мікросистем, субсистем і систем (*Dmytryshenko*, 2010).

Викладене стосується і дослідження фразеологічних одиниць. Можна навіть стверджувати, що у сфері фразеологічного дослідження потреба у зіставленні вище, ніж на інших рівнях аналізу (*Dmytryshenko*, 2010).

Ключові слова: ідіома, ідіоматичність, прагматичний потенціал, фразеологія, фразеологічне значення, фразеологічний компонент, фразеологічна одиниця.

Marina HLUKHOVSKA

Candidate of Philological Sciences, Senior Lecture at the Department of Foreign Languages, National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute» Kharkiv, 17 Chkalova Street, Ukraine, 61070

ORCID: 0000-0001-6533-3015

To cite this article: Hlukhovska, M. (2021). Pragmatic Potential and Components of Phraseological Units in English. [Prahmatychnyi Potentsial ta komponenty frazeolohichnykh odynyts v anhliiskii movi]. *Current Issues of Foreign Philology*, 14, 38–43, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2021-14-6>

PRAGMATIC POTENTIAL AND COMPONENTS OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN ENGLISH

Some study of phraseology as a subsystem of language involves detailed study of general and special issues, including some problems of meaning of phraseological unit, its reflection in lexicography, as well as the functioning of phraseological

unit in modern English. In the first stages of development of phraseological science, such issues as integrity of meaning, constancy of reinterpreted phrases, their ability to play the role of certain members of the sentence and function as a separate word were studied.

On the basis of English, studying of phraseological meaning took place in different aspects using of different methods and techniques in many works of different scholars. But despite of a lot of researches which were dedicated to phraseological units, these problems have not yet been definitively resolved. This is due to the complexity of phraseological semantics, as well as the lack of a single view in addressing pragmatic potential of phraseological meaning, semantic processes that formed the basis of its formation and so on.

Speaking about the theoretical foundations of phraseological meaning, it is necessary, first of all, establish the concept of phraseological units, because the definition of characteristic or differential features of phraseology depends on the study of phraseology as a whole and its individual aspects.

The study of the pragmatic potential and components of the phraseological units of the English language should show some specific features of phraseological meaning of language. No less important is their study to identify features of creating linguistic picture of the world, establishing the mechanism of action of human factors in language. It is believed that phraseological unit will contribute to the understanding of both cognitive and pragmatic aspects of language. Modern linguistics is inconceivable without comparing the studied objects.

Mutual correlation, comparison and juxtaposition of units, forms, categories and other linguistic phenomena acts as a prerequisite for characterizing each of them, establishing significant formal and semantic connections between them and constituting their connecting microsystems, subsystems and systems.

The above also applies to the study of phraseological units. It can even be argued that in the field of phraseological research the need for comparison is higher than at other levels of analysis.

Key words: idiom, idiomaticity, pragmatic potential, phraseology, phraseological meaning, phraseological component, phraseological unit.

Англійська мова, як і будь-яка мова, пристосовується до найрізноманітніших потреб означення. Словниковий склад мови визначає можливості для вираження тих чи інших понять чи предметів для їх точного й виразного визначення.

У мовознавстві останніх десятиліть велика увага приділялася дослідженню фразеологічних одиниць (далі скорочено ФО) у різних аспектах. Констатувався факт наявності зворотів, які не мають відповідників у системі слів, і зверталася увага на своєрідність їхньої семантики і прагматичного потенціалу (це можна побачити в роботах В. П. Жукова, О. В. Куніна, Л. М. Пелепейченко, В. М. Телії, Т. З. Черданцевой, а англійській – Н. М. Амосова, О. В. Кунін, Р. П. Зорівчак. Давно відомо, що наразі ще немає чітких уявлень про специфіку фразеологічного значення у порівнянні з лексичним. Звороти, які не мають лексичних відповідників, з одного боку, наближаються до лексичних одиниць, оскільки функціонують у мові паралельно з ними, беруть участь у номінації не на правах периферійних одиниць, синонімічних уже існуючим, а як єдині назви відповідних реалій. З іншого боку, це яскраві представники одиниць «свого класу» – класу фразеологізмів. (Term Thesis, 2010; Dmytrychenko, 2010)

Важливість осмислення фразеологічного фонду англійської мови, наявність у фразеологічних одиниць прагматичного потенціалу,

який поки що мало досліджений, необхідність у відтворенні прагматичних ознак мовних одиниць у словниках і відсутність для цього теоретичної бази свідчать про **актуальність** дослідження обраної проблеми.

Об'єктом дослідження є наукові праці, в яких розглядаються основні теоретичні питання фразеологічних одиниць англійської мови.

Предметом дослідження є природа та компоненти фразеологічних одиниць в англійській мові.

Мета роботи – узагальнити інформацію про дослідження фразеологічних одиниць англійської мови у прагматичному аспекті.

Досягнення цієї мети стає можливим за умови розв'язання таких завдань: визначити природу та основні ознаки фразеологізмів в англійській мові та компонентів, що входять до їх складу, узагальнити інформацію про відтворення прагматичного потенціалу фразеологічних одиниць, проаналізувати спірні питання та виявити прагматичні особливості фразеологічних одиниць англійської мови.

Матеріалом дослідження стали роботи вітчизняних і закордонних лінгвістів, присвячені проблемам фразеології.

Природа фразеологізмів та компонентів, що входять до їх складу – складна і суперечлива. Спробуємо з'ясувати деякі аспекти, пов'язані з цим питанням. З проблемою стійкості ФО пов'язане питання фразеологічного

прототипу. На думку В. М. Мокієнко, проблема стійкості фразеологізмів є однією з найгостріших (Levitsky, 1998, р. 9). Узагальнюючи дослідження різних лінгвістів у сфері фразеології, український мовознавець М. П. Кочерган зазначає такі ознаки ФО як структурно-семантична стійкість та відтворюваність. Пояснити це визначення можна таким чином: словосполучення стає фразеологізмом лише тоді, коли воно регулярно відтворюється в мовленні різних людей і зустрічається в багатьох контекстах. Передумовою виникнення фразеологізму є іноді несподіване сполучення слів. (Liapina, 2013; Term Thesis, 2015)

Від компонентного складу фразеологізмів залежить його значення. Порівнюючи морфемний склад слова і структуру ФО, В. П. Жуков зазначає, що морфеми у складі слова носять більш спеціалізований характер ніж компоненти фраземи. Одні лінгвісти розглядають складові фразеологічних зворотів як внеслівні утворення, інші ж становлять переважну більшість, визнають слівну природу компонентів. (Misenova, 2005; Todorova, 2018)

Незважаючи на те, що компоненти фразеологізму позбавлені основних ознак слова, вони так чи інакше беруть участь в утворенні фразеологічного значення. Внаслідок цього вони наділені певною частиною семантичної самостійності. (Term Thesis, 2010)

Особливий акцент слід зробити на тлумачення фразеологічного значення. Беззаперечним є той факт, що це явище досить складне, воно «обумовлено специфічним відношенням до означуваних предметів чи явищ дійсності, характером внутрішньої образної основи, надслівність, залежністю між лексичними компонентами ФО і повністю чи частково пересмисленим їх значенням» (Budz, 1978, р. 21; Misenova, 2005; Term Thesis, 2010).

Одне зі спірних питань фразеології стосується її об'єкту. Окреслити чітко коло питань фразеології досить важко. Виділяються різні підходи вчених. Одні вважають, що фразеологи повинні вивчати тільки словосполучення. Інші розширюють сферу фразеології за рахунок прислів'їв, поговірок, крилатих висловів, афоризмів та інших мовленнєвих утворень. До фразеологічних одиниць належать народні прислів'я, приказки, влучні вислови видатних людей, усталені звороти типу. (Dmytrychenko, 2010)

Основні ознаки фразеологічних одиниць такі:

1) стала (стійка, фіксована) конструкція чи речення, що є фразеологізмом: дати драла, витрішки продавати, як кіт наплакав, тримай язик за зубами; the salt of the earth, the opium of the people; hold your tongue; (Term Thesis, 2015)

2) слова, які є компонентами фразеологічної одиниці, реалізують одне спільне значення: по самі вуха (дуже), ні за цапову душу (даром), гав ловити (пропустити), дихати на ладан (слабувати), ні богу свічка, ні чорту кочерга (ніщо); I bet, clever Dick, to show one's teeth; (Term Thesis, 2015)

3) фразеологічні одиниці не створюються в процесі мовлення готові мовні одиниці відтворюються при потребі під час спілкування: knock on the wood, haste makes waste, mark my words. (Term Thesis, 2015)

В. В. Виноградов, І. В. Арнольд та інші вчені стверджують, що лексичні компоненти прислів'я та фразеологічної одиниці – сталі; а значення прислів'я традиційне й переважно переносне; вони вводяться в мовлення готовими висловлюванням (Vinogradov, 1977, р. 119; Term Thesis, 2010).

Н. Н. Амосова вважає, що доти, поки вони не стануть частинами інших речень, було б помилкою включати їх у систему мови, оскільки вони є окремими самостійними одиницями спілкування. (Liapina, 2013)

Ще одним зі спірних питань є термінування мовної одиниці, що є першоелементом фразеології. Серед фразеологічних термінів зустрічаються явища синонімії та полісемії. Фразеологія, ідіоматика, фраземіка виступають як синоніми в таких значеннях: 1) сукупність основних одиниць (фразеологізмів, ідіом, фразем) фразеології даної мови; 2) розділ мовознавства, що вивчає фразеологізми (ідіоми, фраземи). Разом із тим, наявність у них двох значень дозволяє характеризувати їх як полісемантичні одиниці. (Dmytrychenko, 2010)

Деякі фразеологи захоплюються створенням нових термінів без достатніх на те підстав, наприклад: графічні фразеологізми, морфологічні фразеологізми, фразеолоїди і т. п. Подібна заплутаність термінології, що не має собі рівних у жодному розділі мовознавства, створює додаткові труднощі на шляху створення фразеології як лінгвістичної дисци-

пліни (Baran, 1997, p. 14). На нашу думку, їх незручно вживати в значенні родового найменування, бо вони або звужують поняття (не всі типи фразеологічних одиниць можна окреслити назвою “словосполучення”), або мають у вжитку неоднакове розуміння, як-от “ідіома”. У New Webster’s Dictionary, Collins’s Dictionary знаходимо такі тлумачення цього терміну як: *idiom* [idi:em]: 1. the language peculiar to a people, country, class, community or, more rarely, an individual; 2. the structure of the usual patterns of expression of a language; 3 a group of words whose meaning cannot be predicted from the meanings of the constituent words, as for example (It was raining) cats and dogs; 4. a writer’s characteristic use of words, the wodehouse idiom; 5. a characteristic style in music, art, etc, the cubist idiom. (Todorova, 2018; Term Thesis, 2015; Term Thesis, 2010)

Як бачимо, термін багатозначний. Саме ним користуються англійські та американські мовознавці. Англійський термін “ідіома” (англ. *idiom*) інколи вживається для позначення своєрідних рис та особливостей тієї чи іншої мови. Використовується він у тому випадку, коли стосується таких широковживаних і характерних для мови виразів, значення яких не впливає з їх граматичної конструкції, або зі значення елементів, з яких вони складаються. (Todorova, 2018)

L. Smitt використовує англійське слово *idiom* у його вузькому значенні, тобто для “позначення таких особливостей, перш за все фразеологічних одиниць, які є мовленнєвими аномаліями, що порушують або правила граматики, або закони логіки (Horokhova, 2020; Uzhchenko, 1988, p. 23).

Отже, в умовах великої термінологічної дублентності найзручнішим найменуванням на позначення мовної одиниці, що є першоелементом англійської фразеології, ми вважаємо термін “фразеологічна одиниця”. Цим терміном користується багато мовознавців, включаючи О. В. Куніна, І. К. Білодіда, М. І. Мостового, В. Д. Ужченко та інші. (Todorova, 2018; Term Thesis, 2010)

Фразеологічним одиницям притаманні певні особливості. Н.Н. Амосова вказує на характерні особливості, визначені У. Дж. Боллом: (Amosova, 1963, p. 15): 1. ФО не допускає відчутних змін у порядку та складі слів за винятком

граматичних змін (переважно в категорії роду та часу) або тих випадків, коли існують визначені загальноновживані її варіації: *to be the last straw, to go to the wall, to take effect*; 2. ФО має раз і на завжди встановлене значення: *by heart* – напам’ять, *make a promise* – дати слово. За винятком тих випадків, коли контекст здатен показати зміст ФО, її зміст переважно не можна вгадати: *green room* – гримерна, *tooth and nail* – не на життя, а на смерть, *dog days* – жаркі дні в липні; 3. Значення фразеологічної одиниці не виводиться із значень її компонентів. ФО не можуть формуватись на основі помилкової аналогії (на основі ідіоми “*to be partial to a glass of wine with one’s lunch*” – “полюбляти хильнути чарку за сніданком” не можна утворити ідіому “*to be impartial to brandy*” в значенні “не любити бренді”). (Dmytrychenko, 2010; Horokhova, 2020; (Misenova, 2005)

Поняття ідіоматичності не є чітко визначеним. Деякі лінгвісти вважають, що термін ідіоматичність вимагає пояснення. Існувала точка зору, що словосполучення, яке не піддавалось дослівному перекладу, вважалося ідіоматичним. Звідси впливає, що якщо ідіоматичність розглядати як основну характерну рису ФО, то одні й ті ж словосполучення англійської мови можуть вважатись ідіоматичними тими людьми, які розмовляють українською мовою, і неідіоматичними – тими, чия рідна мова містить аналогічні словосполучення. Наприклад, на думку мовців української мови, словосполучення *to take tea, to take care, etc* належать до фразеології, оскільки їх український переклад (пити чай, піклуватися) не має еквівалента дієслову *take*. Такий підхід до ідіоматичності Гінзбург пропонує назвати інтерлінгвістичним, оскільки він включає порівняння двох різних мов. Термін ідіоматичність розуміють як брак мотивації з точки зору тих, для кого дана мова є рідною. Оскільки ми маємо на увазі англійську мову, це означає, до фразеології належать лише ті словосполучення, які вважаються англійцями немотивованими, наприклад: *red tape, to kick the bucket* та подібні. Цей підхід, як наголошено, називають інтралінгвістичним (Hinzburh, 1979, p. 77; Horokhova, 2020; Term Thesis, 2010)

Інакше кажучи, судити про ідіоматичність слід у межах мови, а не поза її межами. Переосмислення значення, стійкість складу, раз

і назавжди встановлене значення etc. є характерними особливостями фразеологічних одиниць. Один із цих факторів – а саме, часткове чи повне переосмислення значень компонентів ФО є необхідною (хоча й недостатньою) умовою наявності в них образності. Саме завдяки цьому фактору можна говорити про образність як про характерну рису більшості фразеологізмів (Koralova, 1978, р. 79): to go off at half-cock – діяти чи говорити необмірковано; back the wrong horse – прорахуватися; tell it to the grey horses – розкажи про це комусь іншому. (Liapina, 2013; Todorova, 2018)

Значення багатьох ФО є в якійсь мірі вмотивованими. Послаблення мотивації призводить до його більшої ідіоматичності. Процес ідіоматизації пов'язаний з їхньою метафоризацією, а продукти ідіоматизації несуть знання про національну специфіку народу (Krivenko, 2006, р. 13). Функціональна переорієнтація в галузі виникнення фразеологічної одиниці, тобто ідіоматизація, виступає частиною лексикалізації синтаксичної одиниці (Levitsky, 1998, р. 299; Misenova, 2005)

Отже, компоненти деяких фразеологічних одиниць, хоч і беруть участь у формуванні фразеологічного значення, адже певною мірою

можуть зберігати семантичну самостійність. Якісною диференційною ознакою фразеологічних одиниць є її здатність виражати певні граматичні категорії, фразеологізм вступає в смислові та граматичні зв'язки з іншими мовними одиницями, виконуючи як єдине ціле роль того чи іншого речення. Третя ознака фразеологічних одиниць – це її постійний, відтворюваний за традицією компонентний склад. Ця ознака легко виявляється при зіставленні фразеологізму з тим словосполученням, яке генетично було його джерелом. У фразеологічній одиниці – компоненти її не виражають свою функціональну самостійність, парадигматичні і синтаксичні властивості. (Dmytrychenko, 2010; Liapina, 2013)

Під прагматичним потенціалом фразеологічної одиниці ми розуміємо соціально закріплені, типові уявлення про певні явища і ситуації, де конотація – це стилістичний аспект значення, компоненти якого пов'язані з сигніфікативним і денотативним аспектами фразеологічного значення. Виділяються емотивний, експресивний і оціночний компоненти конотації, ще й стилістичний компонент. Дані компоненти можуть виступати разом в різних комбінаціях або бути відсутніми. (Term Thesis, 2010; Todorova, 2018)

ЛІТЕРАТУРА:

1. Амосова Н. Основи англійської фразеології. Л. : Вид-во ЛГУ. 1963. 130 с.
2. Баран Я. Фразеологія у системі мови. Івано-Франківськ: Лілея-НВ. 1997. 176 с.
3. Будз О. Критерії визначення антонімів. *Іноземна філологія*. Львів. Вип. 50. 1978. 198 с.
4. Вивчення фразеологічних одиниць сучасної англійської мови у старших класах. *Курсова робота*. 2015. URL: <https://www.referat911.ru/Pedagogika/vivchennya-frazeologichnih-odinic-suchasno-angljsko/578872-3406778-place2.html>
5. Виноградов В. Обрані праці. Лексикологія та лексикографія. М. : «Наука». 1977. 312 с.
6. Гінзбург Р., Хидекель С., Князева Г. и Санкін О. Лексикологія англійської мови. М. : Вища школа. 1979. 269 с.
7. Горохова І. Проблема фразеосемантичного поля в мовознавстві. Філологічні науки. Теоретичні та методологічні проблеми дослідження мови. *Донецьк*, 2020. URL: http://www.rusnauka.com/8._NPE_2007/Philologia/21123.doc.htm
8. Дмитриченко Г. Фразеологічні одиниці. *Курсова робота*. Херсон. 2010. URL: https://knowledge.allbest.ru/languages/2c0a65635b3ad68b5c43a89421316d36_0.html
9. Коралова А. Характер образності фразеологічних одиниць. Збірник наукових праць Московського державного педагогічного інституту іноземних мов імені Моріса Тореза. 1978. Вип. 131. С. 284.
10. Кривенко Г. Зоосемізми в англ. та укр. мовах; семантико-когнітивний і функціонально-прагматичний аспекти. Автореф. дис. канд. філолог. наук. *Київ*. 2006. 194 с.
11. Левицький А. Функціональні підходи до класифікації одиниць сучасної англійської мови. *Київ*. 1998. 362 с.
12. Ляпіна О. Особливості перекладу фразеологізмів на українську мову. Курсова робота. *Київ*. 2013. 35 с. URL: <https://www.stud24.ru/foreign-language/osoblivost-perekladu-anglomovnih-frazeologzmv-na/471005-1789520-page1.html>
13. Місеньова В. Фразеологічні звороти, які не мають лексичних відповідників (семантичний, прагматичний та культурологічний)/ Автореф. дис. канд. філолог. наук. *Харків*. 2005. 27 с. URL: <http://referatu.net.ua/referats/7569/160953>

14. Прислів'я та приказки у перській мові. Курсова робота. *Харків*. 2010 URL: <http://www.tnu.in.ua/study/refs/d73/file129552.html>
15. Тодорова Н. Фразеологічні одиниці просторової семантики в українській та англійській мовах. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. *Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів*. 2018. 244 с. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/12/dis_todorova.pdf
16. Формановская Н. Коммуникативно-прагматичні аспекти одиниць спілкування. *М.*, 1998. 304 с.
17. Ужченко В. Народження і життя фразеологізму. *К.* : «Радянська школа». 1988. 278 с.

REFERENCES:

1. Amosova, N. (1963). *Osnovy anhliyskoyi frazeolohiyi*. [Fundamentals of English phraseology]. *L.* : *LSU Publishing House*. 130 p.
2. Baran, Ya. (1997). *Frazeolohiya u systemi movy*. [Phraseology in the language system]. *Ivano-Frankivsk* : *Lily-NV*. 176 p.
3. Budz, O. (1978). *Kryteriyyi vyznachennya antonimiv. Inozemna filolohiya*. [Criteria for determining antonyms. Foreign philology]. *Lviv*. Pub. 50. 198 p.
4. Study of phraseological units of modern English in senior classes. (2015). [Vychennia frazeolohichnykh odynyts suchasnoi anhliiskoi movy u starshykh klasakh]. Term Thesis. URL: <https://www.referat911.ru/Pedagogika/vivchennya-frazeologichnih-odinic-suchasno-angljsko/578872-3406778-place2.html>
5. Vinogradov, V. (1977). *Obrani pratsi. Leksykolohiya ta leksykohrafiya* [Selected works. Lexicology and lexicography]. *M.* : «*Science*». 312 p.
6. Hinzburh, R., Hidekel, S., Knyazeva, H. and Sankin, A. (1979). [Lexicology of the English language]. *M.* : *Higher school*. 269 p.
7. Horokhova, I. (2020). The problem of phraseosemantic field in linguistics. *Philological sciences. Theoretical and methodological problems of language research*. [Problema frazeosemantychnoho polya v movoznavstvi. Filolohichni nauky. Teoretychni ta metodolohichni problemy doslidzhennya movy]. *Donetsk*. URL: http://www.rusnauka.com/8_NPE_2007/Philologia/21123.doc.htm
8. Dmytrychenko, H. (2010). *Phraseological units*. [Frazeolohichni odynytsi]. Term Paper. *Kherson*. URL: https://knowledge.allbest.ru/languages/2c0a65635b3ad68b5c43a89421316d36_0.html
9. Koralova, A. (1978). *Zbirnyk naukovykh prats Moskovskoho derzhavnogo pedahohichnogo instytutu inozemnykh mov imeni Morisa Toreza*. [The nature of the imagery of phraseological units. Collection of scientific works of the Moscow State Pedagogical Institute of Foreign Languages named after Maurice Thorez]. Pub. 131. 284 p.
10. Krivenko, H. (2006). *Zoosemizmy v anhliyskii ta ukrayinskykh movakh; semantiko-kognityvni i funktsionalno-prahmatychni aspekty*. Avtoref. dys. kand. filoloh.nauk. [Zoosemism in English. and Ukrainian languages; semantic-cognitive and functional-pragmatic aspects. Author's ref. dis. Cand. philological sciences]. *Kyiv*. 194 p.
11. Levitsky, A. (1998). *Funktsionalni pidkhody do klasyfikatsiyi odynyts suchasnoi anhliiskoi movy*. [Functional approaches to the classification of units of modern English]. *Kyiv*. 362 p.
12. Liapina, O. (2013). *Features of translation of phraseology into Ukrainian*. [Osoblyvosti perekladu frazeolohizmiv na ukrayinsku movu]. Term Thesis. *Kyiv*. 35 p. URL: <https://www.stud24.ru/foreign-language/osoblivost-perekladu-anglomovnih-frazeologizmiv-na/471005-1789520-page1.html>
13. Misenova, V. (2005). *Phraseological inflections without lexical equivalents (semantic, pragmatic and culturological)*. [Frazeolohichni zvoroty, yaki ne maiut leksychnykh vidpovidnykiv (semantychnyi, prahmatychni ta kulturolohichni)]. Author's abstract. dis. Cand. philological sciences. *Kharkiv*. 27 p. URL: <http://referatu.net.ua/referats/7569/160953>
14. *Proverbs and sayings in Persian*. (2010). [Prysliv'ya ta prykazky u perskii movi] Term Thesis. *Kharkiv*. URL: <http://www.tnu.in.ua/study/refs/d73/file129552.html>
15. Todorova, N. (2018). *Phraseological units of spatial semantics in Ukrainian and English languages*. [Frazeolohichni odynytsi prostorovoi semantky v ukrayinskii ta anhliiskii movakh]. Qualifying academic paper. Manuscript. Thesis for a Candidate Degree in Philology. *Ivan Franko National University of Lviv, Lviv*. 244 p. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/12/dis_todorova.pdf
16. Formanovska, N. (1998). *Komunikatyvno-prahmatychni aspekty odynyts spilkuvannya*. [Communicative and pragmatic aspects of communication units]. *M.* 304 p.
17. Uzhchenko, V. (1988). *Narodzhennya i zhyttya frazeolohizmu*. [Birth and life of phraseology]. *K.* : «*Soviet School*». 278 p.